

TORONYIRÁNY

XX. 40.

2026. október 4.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 27. vasárnap

Terménybetakarítási hálaadás

Október 8. Szűz Mária Magyarok Nagyasszonya,
Magyarország Főpátrónája

Mit mond a mai példabeszéd a mindenkori egyháznak és hívőnek? Mi az igazi teológiai alapgondolata? Az, hogy Isten a saját kegyelmi adományait rábízza az emberre. Megad neki minden segítséget, s ha az ember időnként hűtlen vagy esékeny lesz, akkor is türelmesen figyelmezteti újra meg újra. A Fiú elküldésével megmutatta, hogy az ember üdvössége érdekében képes a legnagyobb áldozatra. Tudja, hogy az ember nehezen emelkedik ki földhözköötöttségéből, azért feltűnő jelekre, sok türelemre és megértésre van szüksége. De ha visszaélünk türelmével, akkor nélkülünk is meg tudja valósítani akaratát. Mindig talál embereket, akik engedelmeskednek neki, s akik nagyságukat az ő szolgálatában keresik, nem az önzésben. Jézus pedig mint szegletkő azt fejezi ki, hogy az Atya örök terve órá épült. Csak annak van örök jövője, amit hozzámértünk az ő evangéliumához.

Gál Ferenc

Az Imaapostolság szándékai:

A mentális egészség szolgálatáért – Imádkozunk, hogy a mentális egészség szolgálata az egész egyházban létrejöjjön, segítve a mentális betegségben szenvedők megbélyegzésének és megkülönböztetésének leküzdését.

A szentmise olvasmányai

- 1. Iz 5,1-7** Isten szeretettel, gondoskodással vezeti, kíséri választott népét, de az méltatlannak bizonyul minderre.
- 2. Fil 4,6-9** Az apostol arra buzdítja a filippieket, hogy amit tőle tanultak és elfogadtak, amit hallottak és példáján láttak, azt váltsák is tettekre, és velük lesz a béke Istene.
- 3. Mt 21,33-43** Jézus a gyilkos szőlőművesekről szóló példabeszéddel ad újabb tanítást az általa meghirdetett Isten országáról.

A gyilkos szőlőművesek

A példabeszéd nagyon jól tükrözi azt a kiélezett helyzetet, amely kialakult Jézus és a vallási vezetők között. A nép vezetőrétege már véglegesen elvetette a messiási országnak azt a formáját, amelyet Jézus képviselt és hirdetett. Az egyes evangélisták elbeszélésében nincs nagyobb eltérés, legfőljebb egyes vonásokban van különbség. A példabeszéd egészen célzatos. Jézus a gondozott szőlő képét Izajás 5. fejezetéből veszi, ahol a próféta Isten kérdését közli: Mi többet adhatott volna még szőlőjének, vagyis a választott népnek? De az ennyi gondoskodás ellenére sem hoz termést. A példabeszédnek ebben a végső megfogalmazásában, ahogy előttünk áll, már benne áll, már benne érezzük a történeti eseményeket is. A zsidók elvetették Jézust, megölték, s evangéliumát is visszautasították. Jézus mégis szegletkő maradt, s Isten új népe órá épült. Jézus a beszédben talán csak odáig ment, hogy a zsidók őt elvetik és megölik. Az apostoli igehirdetés azonban már a nép büntetésére is céloz. Főleg Lukács szövegében találjuk ezt a fogalmazást. A büntetés Jeruzsálem pusztulásával következett be. Izajás 5. fejezete csak képe volt annak a tudatnak, hogy Izrael Isten népe, amelyet kiválasztott magának, s amelyen keresztül az üdvösség tervét meg akarja valósítani. A példabeszédben a szőlő az Isten országa, a nép csak „bérelí”, s a bér az Isten akarata szerinti élet, illetve a benne való hit. A hagyományos zsidó tanításban szokásos volt a történeti visszatekintés. Ennek példáját látjuk még az ApCsel 7. fejezetében István vértanú beszédében, vagy a 13,13 kk-ben Pál apostol pizidiai beszédében.

Jézus itt a múltból csak azt emeli ki, hogy Isten minduntalan prófétákat küldött népéhez, akik a Fiúhoz mértén szolgák voltak. Ezeket azonban megverték, megkövezték, megölték. Itt az evangélista talán már nem is a prófétákra gondol, hanem arra, ahogy a zsidók az apostolokkal bántak. Nemsokára az első pünkösöd után megverték őket, Istvánt megkövezték, Jakabot megölték. A gazda végül fiát küldi el, hátha azt majd megbecsülik. A Fiú elküldése Isten részéről a zsidó nép megtisztelése volt. Főleg azért, mert Jézus igazolta is magát előttük, de ők még ennek a kegyelemnek is ellenálltak. Ellenzegülésüket így fogalmazzák meg: Itt az örökös, öljük meg, s miénk lesz az öröksége. Ebben a fordulatban megláthatjuk azt a célzást, hogy a farizeusok és az írástudók a Messiás országát saját elgondolásuk szerint várták. Ott valóban ők akartak lenni az örökösök, illetve a nyertesek. Elgondolásuk szöges ellentétben állt azzal a lemondással és önfegyelmeléssel, amelyet Jézus hirdetett. Ők tulajdonképpen nem Istennek akartak engedelmeskedni, hanem saját akarataikat rákényszeríteni Istenre. Abban a részletben is van célzás, hogy az örökös „kidobják a szőlőből és megölik”. A nép valóban megtagadta Jézust, elvetette és a városon kívül ölte meg. De visszhangzik benne a Lev 24,14-16 emléke is, amely szerint a halálraítéltet, nevezetesen a káromlót a táboron kívül kellett megkövezni. Mi lesz a szőlősgazda felelete erre a viselkedésre? Megbünteti a bérlőket és szőlőjét másoknak adja bérbe, akik megfizetik a járandóságát. Isten ugyanis hatalmasabb, mint az ember, az ő terve nem hiúsul meg. Itt a szöveg már ószövetségi idézettel igazolja, hogy ami történt, az benne volt Isten tervében: A kő, amelyet az építők elvetettek, szegletkövé lett. Az Úr tette azzá, s csodálatos a szemünkben (Zsolt 118,22-23). Valószínű, hogy ezek a szavak és a zsoltár idézése már az apostoli prédikációból való. Ők már látták a beteljesedést, azért annak fényében adhatták elő a példabeszédet. Isten országának szegletköve tehát Jézus marad, s az ország azoké lesz, akik Jézust elismerik megváltójuknak. A zsidók elutasították, azért elveszik tőlük az Isten országát és más népnek adják, amely majd leadja a termést. Ez a nép Máté szövegében már az egyház (ethnos, egyes számban), az új nemzetség, Isten új népe. Az Istentől adott szegletkö - elvetése ellenére - a legnagyobb hatalom lesz: aki ráesik, összezúzza magát, akire viszont rázuhan, azt szétmarcangolja. A szavakban benne van az apostoli egyház hite, hogy a feltámadt Krisztus minden hatalmat a kezében tart, s ő lesz az egyetemes bíró, aki mindenkit felelősségre von. A vallási vezetők megértették, hogy Jézus a pogány népek megtérésére és az ő elvetésükre céloz. Megbélyegzésüket Isten elleni támadásnak vették. Azt tartották, hogy a földön az ő népük képviseli Istent, azért azzal szemben senkit nem lehet előnybe helyezni. Azt már elfelejtették, hogy az ószövetségi próféták is hasonló nyíltsággal vetették a nép szemére bűneit. Rögtön el is fogták volna Jézust, ha nem félnek a néptől, amely még mindig várt valamit tőle, mint prófétától.

Gál Ferenc

Szabály nélkül nincs nevelés (2.)

Fontos alapszabályok szülőknek

Gyakran hazudunk szavak nélkül is

Amikor egy gyermeknek válaszolunk, akkor ezt nemcsak szavakkal és tudatos tettekkel tesszük. Hangszínünk, tekintetünk, egész kísérő arcjátékunk és kézmozdulataink olyan kiegészítő információkat adnak neki, melyeket mi alig veszünk észre. Ha az információknak hangneme nem egyezik meg azzal, amit tudatosan érzünk, akkor a gyermekek magatartásunk miatt elbizonytalanodnak.

- ◆ Mindenki ismeri azt a tényt, hogy egy csecsemő nyugtalan lesz ivás közben, ha észreveszi, hogy édesanyja siet a szoptatással.
- ◆ Azok a szülők, akik állandóan civakodnak és válásról beszélnek, de gyermekeik előtt továbbra is „szent és sérthetetlen világot” színlelnek, sokkal jobban megterhelik őket. Előfordulhat néha, hogy egy gyermek, aki megérez egy ilyen konfliktust, de erről nyíltan nem tájékoztatják, azt a téves következtetést vonja le, hogy biztosan ő maga a hibás ebben az áldatlan helyzetben. Súlyos lelki zavarok lehetnek a következményei!
- ◆ Még ha az idegeinkre is megy egy gyermek, és megpróbáljuk ezt eltitkolni előle, helytelen az eljárásunk. Gyakran akkor robbanunk, amikor már nem megy tovább és robbanásunk hirtelen kitörése megijeszti a gyermeket, mert nem látja világosan mi a helyzet.
- ◆ A gúnyos megjegyzést a gyermekek sokszor nem értik. „Na, ezt jól megcsináltad!” – kifejezés árt, mert tulajdonképpen bírálatot jelent.

A gyermekek azt akarják, hogy komolyan vegyék őket

Fájdalmas tapasztalat

Amikor az édesanyám először küldött el egyedül bevásárolni környékünk egyetlen boltjába, pontosan leírta, hogy mit kell tennem: „... és aztán bemész a boltba és azt mondod: 'Jó napot! Kenyeret kérek'”. Amikor beléptem a boltba, túl sokan voltak odabenn, amire nem számított az édesanyám. Alig engedtem el a kilincset, máris elkiáltottam magamat úgy, hogy az egész helyiségben lehetett hallani: 'Jó napot! Kenyeret kérek'. Mindenki nevetni kezdett, a lehangosabban a fiatal eladónő. Már nem tudom, hogy folytatódott és hogyan jöttem ki a boltból, de még évekig fagyos tekintettel mentem el az eladónő mellett, amikor ott kellett bevásárolnom. Mai szemmel nézve nagyon is meg tudom érteni e helyzet komikumát. Az eladónő biztosan nem akart tudatosan pellengére állítani. A sértés olyan mély gyökeret vert, hogy nem tudtam megbocsátani.

Fáj, ha kinevetik az embert!

Úgy vélem, hogy a felnőttek gyakran tévesen mérik fel azt, hogy mi bántja a gyermekeket. A legtöbb gyermeket jobban bántja, ha kinevetik vagy kicsúfolják, mintha testi fájdalmat kell elviselnie vagy egy hön szeretett játékszeréről kell lemondani. A felnőttek semmire sem gondolnak, ami „felhúzná” a gyermekeket, aztán mégis furcsának találják viselkedésüket.

- ◆ Így tett egy édesapa, aki nevetve fényképezte a kislányát, amikor egy bokor mögött guggolt le pisilni.
- ◆ Egy másik újra és újra elhúzza a fia kezét az arcától, mely mögé szégyenét és zavarát szeretné elrejtteni.

A másság sok öntudatot követel

Különösen rossz érzés minden gyermek számára, ha játszótársai kicsúfolják őket. Ezért gyakran megpróbálnak minden olyan dolgot gondosan elkerülni, ami a többiek csoportjából valahogyan kiemeli őket és okot ad a csúfolódásra. Nem akar-

nak kabátot hordani, amikor a többiek mind szélzsekit viselnek, már nem teszik fel a kucsmát, amit egyik játszótársuk unalmasnak talált. Ez gyakran zavar bennünket, egészen „idétlennek” találjuk, vagy pedig elfogadhatatlan egységességre való hajlamot látunk benne. De közben figyelembe kell vennünk, hogy minél kisebbek a gyermekek, annál jobban függenek a külső körülményektől. Ezért sokkal jobban bánkódnak, mint a felnőttek, ha kinevetik őket, és nem veszik komolyan őket. Ez újra és újra megingatja az éppen csak kialakulásban lévő önérzetüket.

Együttérzés bagatellizálás helyett

Mi, szülők, gyakran sokat fáradozunk azon, hogy segítsünk gyermekeinknek olyan helyzetek elviselésében, amelyek tapasztalataink szerint megterhelik őket, pl. a fogorvosnál vagy egy költözködés során. Gyermekeink problémái mégsem mindig olyan nyilvánvalóak. Ezért kellene nagy figyelmet fordítani arra is, hogy megkíméljük őket a fölösleges bántalmakról és segítsünk az előre nem látott bajok legyőzésében.

Mit tegyünk, ha a gyermek búslakodik?

Ha észreveszi, hogy gyermekét valami nyomasztja, érdeklődjön tapintatosan és hallgassa meg figyelmesen. Ne próbálja meg gyermekére ráerőszakolni saját nézetét. Nem segítség egy ártalmatlannak feltüntetett: „mégsem olyan nagy baj!”, ha a gyermek bajnak érzi. Hogy mennyire érzi magát sértve, az az ő nézetétől, és nem a miénktől függ. Amikor a gyermek érzi, hogy bánatában komolyan veszik, akkor tapasztalja azt a nagyrebecsülést, amire szüksége van. A bonyolult helyzetekben így őrizheti meg önérzetét.

Az erőszaknak a nevelésben nincsen helye!

A legtöbb szülő felháborodottan elutasítja még a gyanút is, hogy erőszakos lenne gyermekei nevelése közben. Végül is nem verik a gyermekeket, be sem zárják őket. Nem hanyagolják el, és nem is rontják meg őket. Ennek ellenére, néha kihasználják fölényüket, hogy pl. egy konfliktust úgy oldjanak meg, ahogyan az nekik tetszik. És pontosan ezt értem erőszak alatt:

- Amikor egy édesanya úgy fejezi be egyéves gyermeke hangos tiltakozását, aki a játszótéren szeretne maradni, hogy egyszerűen felemeli a gyermeket, kocsijába teszi, beszíjazza és indulás haza! Tegyük fel, alig van valaki, aki teljes mértékben sikeres lenne az erőszak ezen fajtájának alkalmazása nélkül. Gondolja meg, milyen tehetetlennek, dühösnek, kiszolgáltatottnak érezné magát, ha Önnel valaki ezt tenné!
- Ha a szülők arra kényszerítenek egy gyermeket, hogy valamit megtegyen vagy hagyjon el, anélkül, hogy annak értelmét belátja-e vagy sem, pl. annak, hogy bocsánatot kérjen.
- Ha a gyermekeket ilyen ajánlatokkal zsarolják meg, mint: „Tedd, amit mondok, akkor még egyszer beszélhetünk az új korcsojáról.”
- Ha a szülők a gyermekekkel való beszélgetéseik során előtérbe helyezik a saját gondolataikat és értékítéleteiket, hogy egyáltalán nem marad hely a gyermekek gondolatainak, a saját értékeléseinek, melyek lehet, hogy ellentétesek a szülőkével.
- Ha a szülők úgy értelmezik gyermekeik érzéseit és motívumait, hogy szóhoz sem juthatnak. „Pontosan tudom, mit gondolsz.” – vagy ide tartozik az is: „Hiszen csak azért mondd, hogy engem bosszants!” Ilyen körülmények között rosszul fejlődhet az önállóság és a magabiztosság.

(Folyt. köv.)

Vasárnapi jegyzet

Kegyelem virága

Csak azt tudom, mindig velünk zárandokolsz, az erdőhajlat mélyzöld útján is, rétek őszbe öltözött ösvényein, melyeket a nyár hagyott itt pillangó-kergető léptekkel, amott egy papírsárkány rózsaszalagjával, melyet gyerekkéz kötözgetett, kicsinyek fecskék csivitelését követő dallamaival, s mintha hallotta volna a szőlőszender: rózsaszín, barna szárnyakkal a fénybe fúrta magát napsugár-járta füzesből.

A kegyelem Virága vagy, a legszebb, ezer-utak szegélyein, végtelenbe tartó titok-fátylas mezőkön. Sok százados szobrod előtt álldogálok nem egyszer tanácstalanul, és szóltak jó tanács Anyja, s valahányszor rózsakertednél gyönyörködöm a lemenő nap benső álmokat szövő sugaraiban, rejtélyes Rózsa, pilláved alatti szépséged aranylik föl, s az odaáti virágzásba emeli érzéseimet.

Mennyi vágyakozás járja át a világot, mennyi árvaság. Anyák mosolygásában rejtezel örök Anya, aki tovább szenvedsz vándortársaidal; a bűn könnyet fakaszt naptekintetedben, hogy végtelen reményt fakasszon, tudunkra adja a bánatot, melyet megváltó Fiad is érez, s érezteti velünk azt az irgalmasságot, melyet mindketten az emberiségnek szántok a bűn nyomorúsága miatt. Valóság ez, mennyekben történő.

A keresztény író, Mauriac gondolatait kölcsönzöm, amikor hétszáz éves szobor-szépséged előtt, templomhajlékunk otthonában szólok hozzád: könnyeid arra indítanak, hogy együtt imádkozunk Gyermekeidhez, akit tekintetteddel őrzöl, s aki a világra tekint: miránk vigyáz, mert kimondhatatlanul szeret, és szeretsz te is.

Emlékszel a betlehem csillagteljes éjszakára? A kiszolgáltatott Ártatlanság lelke „nem járt romlásainkon, nem szemlélt többé mást, csak egy korábbi kort”. A Kert korát, melyet elvesztettünk; belevesztünk az időbe, de anyai mosolyod megelőzte az árvaságot, igaz-anyai örömd szentelte meg rózsá-titkodat.

Van aranykapu a számkivetésből, utunkon a kegyelem és a természet testvériesül.

Közbenjáró vagy Jézus Anyja az anyákért is, akik születésükkor megkapták hivatásod szelíd virágát.

Segítsd a zárandoktársakat, hogy legyenek vezeklők a világ minden bűnéért.

Isten átéli az ember szenvedését, ami nekünk fáj, neki tövist terem. Égi Anya sejtethetted ezt, és ezért mondhattál igent azon a csendes názareti órán.

Símeon feltámadásról meg romlásról szólt a templomban; ellentmondásról, mely mindenkit érint, hogy viseljük a keresztet, vigyük a földi tájakon, és veled lépünk az egyház Szívébe.

hírek információk

Október 6-án, a nemzeti gyásznapon Aradon a belvárosi római katolikus templomban 17 órakor szentmisét mutat be Kiss-Rigó László püspök.

Szamosi Szabolcs Liszt Ferenc-díjas orgonaművész és Pál István Szalonna Liszt Ferenc-díjas népzenei közös koncertje október 6-án, kedden 19.30-kor kezdődik a szegedi Dómban, a Filharmonia Orgonabérlet sorozat keretében. Az est középpontjában a templomi orgona és a népi hegedű hangzásának találkozása áll. Jegyek válthatók a Filharmonia Magyarország szegedi irodájában (Klauzál tér 7.; 62/425-260; szeged@filharmonia.hu), a Ticket Express jegyirodáiban, a koncert előtt a helyszínen, valamint online a www.jegymester.hu oldalon.

Október 6. és 24. között a Dóm búcsújához és felszentelési évfordulójához kapcsolódó programokkal várják a híveket a Szegedi Dómban és a Belvárosi Plébánián. A programsorozat október 6-án a hittanosok rózsafüzér-imájával kezdődik, amellyel az „Egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért” nemzetközi imalánchoz is csatlakoznak.

A Dóm búcsújának ünnepéhez kapcsolódóan október 10-én közösségi napot rendeznek Domaszék-Kunhalmon, a Stella Maris Vendégház udvarán, október 16-án pedig a Dóm Angster-organájával ismerkedhetnek meg az érdeklődők egy interaktív bemutatón. Október 22-én egy különleges templombemutató lesz, melynek során a résztvevők a pincétől a padlásig, az altemplomtól a kupolán át a toronykilátóig ismerhetik meg a Dóm épületét. A programok regisztrációhoz kötöttek. További részletek a fogadalmitemplom.hu honlapon érhetők el.

A programsorozat október 24-én, a Dóm felszentelésének évfordulóján 18 órakor kezdődő ünnepi szentmisével zárul. A teljes program a Szeged-Belvárosi Plébánia honlapján érhető el.

Október 8-án, a Magyarok Nagyasszonya ünnepnapján a Szegedi Dóm Árpád-házi Szent Margit Imaköre közös imára hív minden jószándékú embert hazánkért. A résztvevők reggel 7 órától 17 óráig az imakör vezetésével húsz teljes rózsafüzért imádkoznak el Magyarországot, majd az imakör szokásos napi imaórája következik. A programot a 18 órakor kezdődő ünnepi szentmise zárja. Előimádkozásra előzetes bejelentkezéssel van lehetőség, az erre szolgáló jelentkezési lapon. Feliratkozni a Belvárosi Plébánián vagy a Dóm sekrestyéjében lehet.

Babagyász-émlékmise lesz október 10-én, szombaton 15.30-kor az újszegedi Árpád-házi Szent Erzsébet templomban. A rendezvény csatlakozik az október 15-i Babagyász Világnaphoz, amely kapcsán a világban mindenütt megemlékeznek a várandósság alatt, a születés körül vagy csecsemőkorban elhunyt gyermekekről és családjukról. Az emlékmise a Korábban Érkeztem Alapítvány és az újszegedi plébánia kezdeményezése. Szeretettel várják az érintett családokat, rokonokat.

„Mohács 500 – Mit üzen nekünk?” címmel kreatív videópályázatot hirdet gimnazisták és egyetemisták számára a Gál Ferenc Egyetem és a Szegedi Lengyel Önkormányzat. A háromfős csapatok legfeljebb ötperces videóban mutathatják be, mit jelent számukra Mohács, és milyen üzenetet hordozhat az 1526-os történelmi esemény a XXI. század fiataljai számára. A pályaművek beküldési határideje október 5. A legjobb alkotásokat október 14-én mutatják be a Gál Ferenc Egyetemen, a „Mohács 500 – Magyarország és Európa a Jagelló-kor végén” című nemzetközi konferencián. A győztes csapat tagjai a Szegedi Lengyel Önkormányzat felajánlásának köszönhetően négynapos krakkói tanulmányi kiránduláson vehetnek részt. A pályázat további részletei a Gál Ferenc Egyetem honlapján olvashatók.

Október 20-án, kedden 17.30-kor a „Petra esték – nők a Bibliában” sorozat második alkalmára várják a hölgyeket a Szeged-Belvárosi Plébánia nagytermébe. Az októberi alkalom témája: **Oltalmazó Szűzanya – Mária köpenye.**

Október 21-én, szerdán 19.30-kor face2Face imaest kezdődik a Székesegyházban. A zenei szolgálatot az Adoremus énekkar végzi. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők.

Szeptember 23-án indult a „40 Nap Az Életért” nemzetközi életparti kampány, melynek célja, hogy ima, böjt és békés jelenlét révén felhívja a figyelmet arra, hogy az élet a fogantatással kezdődik. A kezdeményezéshez csendes imádsággal lehet csatlakozni hétfőnként 11–13 óra között és szerdán 16–18 óra között az SZTE Nőgyógyászati és Szülészeti Klinika mellett, a főbejáratától jobbra található pihenőparkban, a Semmelweis utcában. A résztvevők közösen imádkoznak a megfogant magzatokért, családjukért és az egészségügyi dolgozókért. További információk találhatóak a pasztoralis.hu weboldalon. A szeged.40napazeletert@gmail.com e-mail címen lehet érdeklődni kérdés esetén.

Különleges kezdeményezést indított a szegedi Szent Miklós Plébánia. A Munkácsy utcában található, több mint kétszáz éves felsővárosi kálvária-szoborcsoportot magánszemélyek, családok és közösségek egy-egy hétre örökbe fogadhatják. Az örökbefogadók a műemlék környezetének rendben tartását, szükség esetén a gyomlálást, valamint a kerítésen elhelyezett vázákba friss virág biztosítását vállalják. A gondozási időszak március 15. és november 15. között tart. Az örökbefogadási lehetőségre a Szent Miklós Plébánián lehet jelentkezni. A késő barokk szoborcsoport Szeged egyik régi, ma is épen meglévő egyházművészeti emléke.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.